

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(20-21 жовтня 2023 р.)**

2 том

ОДЕСА 2023

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези ІХ Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 20-21 жовтня 2023 р.). — Т.2. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2023. — 162 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 30.11. 2023 р.

Редакційна колегія:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Демидова Віола Григорівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри сольного співу Одеської національної музичної академії імені Антоніни Нежданової.

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції

Технічний редактор Г.О. Реброва

©Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, 2023

вишня» та «Ой ти, ніченько» А. Пашкевича на вірші Д. Луценка, «Степом, степом» А. Пашкевича на вірші М. Негоди тощо.

Українське хорове мистецтво є невід'ємною складовою української художньої культури. Вивчення кращих зразків вітчизняного хорового мистецтва на заняттях з диригування та хорового класу розширюють кругозір здобувачів освіти, формують почуття патріотизму та національної самосвідомості, сприяють набуттю професійних вмінь та навичок, в тому числі і артистичних.

Отже, артистизм майбутнього фахівця в галузі музичного мистецтва – це не тільки здатність до перевтілення, а цілісна система професійно важливих особистісних якостей, які забезпечують яскраве й образне виконання хорових творів, вільне самовираження майбутнього музиканта у процесі музично-виконавської діяльності.

Література

1. Софроній, З. В. (2012). До проблеми формування виконавського артистизму майбутніх учителів музики. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського*, 7-8, 13–19.

2. Шуть, Т. (2020). Сучасний підхід до формування педагогічного артистизму здобувачів освіти в умовах хорового класу. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*, 78, 248–252.

Анна Новосадова,

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Вінницький державний педагогічний

університет ім. М. Коцюбинського)

Науковий керівник – доктор педагогічних наук,

професор Наталія Мозгальова

КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ЖАНРОВО-СТИЛЬОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ХОРЕОГРАФІЇ

На сучасному етапі розвитку суспільства, розвитку технічних засобів актуалізується збереження духовних цінностей. У контексті цього мистецтво набуває особливого значення, а професійна підготовка майбутніх педагогів потребує пошуку та впровадження нових методичних основ. Серед них відзначаємо формування жанрово-стильової компетентності майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії. Зазначимо, що жанр та стиль набувають значення культурних феноменів, способів передачі навколишньої дійсності крізь історичну призму. Жанрово-стильова система забезпечує комунікацію культурного діалогу мистецьких композицій, художньої інформації крізь час та простір. Сказане актуалізує здобуття знань, навиків, що

передбачають формування жанрово-стильової компетентності майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії.

Мета статті – проаналізувати особливості комунікативного аспекту формування жанрово-стильової компетентності майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії. Жанрово-стильовий підхід до підготовки майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії представлений у дослідженнях таких вчених як О. Афоніна, М. Михаськова, І. Малашевська, Г. Побережна, Т. Щериця та інші, онтологічне дослідження жанру та стилю знаходимо у роботах таких вчених як О. Катрич, І. Коханик, О. Самойленко, С. Шип та інших.

За визначенням О. Берегової: «Комунікація – це сенсовий та ідеально-змістовний аспект соціальної взаємодії» [1]. Г. Макаренка зазначає, що «комунікацією слід вважати символічно опосередковану інтеграцію індивідів, під час якої відбувається обмін інформацією» [2]. Таким чином, комунікація передбачає взаємодію різної інформації. Комунікативний аспект жанрово-стильової компетентності дослідження жанру та стилю, як базових знань щодо розуміння музичних творів майбутніми викладачами музичного мистецтва та хореографії. Процес розуміння музичного твору передбачає трактування специфічних особливостей жанру та стилю, синтезу рис музики та танцю.

Потреба у набутті жанрово-стильових знань майбутніми викладачами музичного мистецтва та хореографії полягає у розумінні ними музичних явищ, виражених жанром та стилем. Їх спільний комунікативний простір створює можливість до синтезування. Зокрема, музика посилює хореографічну інтонацію, характер танцю відповідає музичному супроводу. Танцювальна мова хореографічних постановок, що розкривається засобами музичного мистецтва забезпечує комунікацію між усіма учасниками процесу. Назване потребує від майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії жанрово-стильової бази, що передбачає розуміння та апелювання мистецькими художніми знаками. Вільне оперування жанрово-стильовими кодами полягає у розумінні авторської концепції твору. Варто зазначити, що під час занять з музичного мистецтва та хореографії передача художньої інформації здійснюється за допомогою вербальних та невербальних засобів.

Отже, комунікативний аспект жанрово-стильової компетентності майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії передбачає створення та функціонування міцного зв'язку між компонентами музичного та хореографічного мистецтв. При цьому їх координуючим центром визначено жанр та стиль. Професійна підготовка майбутніх викладачів музичного мистецтва та хореографії буде успішною за умови розуміння ними цих феноменів та комунікації між ними.

Література

1. Берегова О. Комунікація в соціокультурному просторі України: технологія чи творчість?. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2006. 388 с.
2. Макаренко Г. Г. Творчість диригента: естетико-мистецтвознавчі виміри : монографія. Київ : Факт, 2005. 328 с.

3. Малашевська І. А. Методика музично-теоретичної підготовки майбутніх учителів музики на історико-стильовій основі: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02. Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Київ, 2005. 21 с.

4. Мозгальова, Н.Г., Сушицький М.І., Новосадова А.А. Специфіка підготовки вчителів музичного мистецтва і хореографії до жанрово-стильового аналізу. *Науковий часопис НПУ ім. М. Драгоманова*. Вип. 14. 2022. С. 69-75

5. Побережна Г., Щериця Т. Проблеми інтегрованого викладання музично-теоретичних дисциплін у педвузах.
URL: <http://eprints.zu.edu.ua/399/2/ok3.pdf> (дата звернення 22.05.2023)

Olena Martyniuk,
Master's student,
Faculty of Music and Choreographic Education,
State institution «South Ukrainian National
Pedagogical University named after K. D. Ushynsky»,
Supervisor Alla Hrinchenko
Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor
DZ "South Ukrainian National Pedagogical
University named after K. D. Ushinsky"
Odesa (Ukraine)

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF AUDIO-INTONATION CULTURE OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF MUSICAL ART IN THE PROCESS OF PIANO TRAINING

***Abstract:** The paper examines the problem of forming the auditory-intonational culture of a pianist, namely, the creation of such pedagogical conditions that contribute to the formation of all components of this process. The essence of the concept of "auditory-intonational culture of future specialists", the mechanism of its functioning in the performance process of a pianist, and pedagogical conditions that contribute to the formation of professional skills – the auditory-intonational culture of a pianist are defined.*

***Key words:** intonation culture, musical art, piano preparation, pedagogical conditions.*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ СЛУХО-ІНТОНАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ПРОЦЕСІ ФОРТЕПІАННОЇ ПІДГОТОВКИ

***Анотація:** У роботі розглядається проблема формування слухо-інтонаційної культури піаніста, а саме, створення таких педагогічних умов, які сприяють формуванню усіх компонентів даного процесу. Визначено сутність поняття «слухо-інтонаційна культура майбутніх фахівців», механізм*

ЗМІСТ

Федорець, М., Сян Хаоран	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ УЧНІВ МИСТЕЦЬКИХ ШКІЛ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	3
Тернова, А.	РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ПРОЦЕСІ ЗАГАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ	7
Bersh, A.	MUSICAL VARIETY AS AN ARTISTIC PHENOMENON OF MODERN MASS CULTURE	10
Будаєва, А., Іригіна, С.	ФЕНОМЕН РИТМУ ЯК ПРИНЦИП ОРГАНІЗАЦІЇ СВІТУ ТА ЕСТЕТИЧНА КАТЕГОРІЯ	13
Касьяненко, Л.	ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНОЇ ПАМ'ЯТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ	17
Lushtei, E.	JAZZ - MODERN DANCE AS A DIRECTION OF MODERN DANCE	19
Лонська, А.	ARTISTIC DEVELOPMENT OF FUTURE SPECIALISTS USING UKRAINIAN CHORAL ART	21
Новосадова, А.	КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ ЖАНРОВО-СТИЛЬОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ТА ХОРЕОГРАФІЇ	24
Martyniuk, O.	PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF AUDIO-INTONATION CULTURE OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF MUSICAL ART IN THE PROCESS OF PIANO TRAINING	26
Торшина, К., Линенко, А.	ФОРМУВАННЯ ВИКОНАВСЬКОЇ НАДІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МУЗИЧНОЇ ОСВІТИ В КЛАСІ ФОРТЕПІАНО	28
Холоденко, Я.	СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ ФЕНОМЕНУ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА	31
Liulka, A.	IMPLEMENTATION METHODS OF DRAMATURGY PRINCIPLES IN CONTEMPORARY DANCE PRODUCTION: PEDAGOGICAL ASPECT	35
Шкрібтій, Д.	ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВТІЛЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ОБРАЗУ ЗАСОБАМИ СУЧАСНОГО ТАНЦЮ	39
Сакура, О.	ФОРМУВАННЯ СЦЕНІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ (НА ПРИКЛАДІ ОПАНУВАННЯ АРІЇ «JE DORS SUR LES ROSES» З МЮЗИКЛУ «MOZART L'OPÉRA ROCK»)	41
Удич, М.	АКТУАЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ В СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ОСВІТИ	45
Яцюра, С.	ПОНЯТТЯ МУЗИЧНОГО АФЕКТУ: ЕТИМОЛОГІЯ ТА РОЗУМІННЯ	47
Ян Пенфей	ДО ПИТАННЯ ВДОСКОНАЛЕННЯ У МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВОКАЛУ НАВИЧОК ВОКАЛЬНОЇ ОРФОЕПІЇ У ВИКОНАННІ КАМЕРНИХ ТВОРІВ НІМЕЦЬКИХ РОМАНТИКІВ	48